

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

GRAFİK VE FOTOĞRAF

GAZETE SAYFASI HAZIRLAMA- 1

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. GAZETE SAYFASI TASARIMI	3
1.1. Gazete Sayfası Tasarlama	4
1.1.1. Gazete Sayfa Tasarımının Belirleyen Temel Etkenler	4
1.1.2. Sayfa Yapısı ve Gridler	5
1.1.3. Sayfa Unsurları	6
UYGULAMA FAALİYETİ	16
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	17
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	18
2. İLAN/REKLÂM SAYFALARI	18
UYGULAMA FAALİYETİ	22
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	25
3. VERİLEN ÖLÇÜLERE GÖRE BAŞLIK ÇIKARMA VE HABERİ DÜZENLEME	25
UYGULAMA FAALİYETİ	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	30
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	31
4. ARKA SAYFA	31
UYGULAMA FAALİYETİ	34
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	35
CEVAP ANAHTARLARI	38
KAYNAKÇA	39

AÇIKLAMALAR

ALAN	Grafik ve Fotoğraf
DAL/MESLEK	Grafik Operatörü
MODÜLÜN ADI	Gazete Sayfası Hazırlama- 1
MODÜLÜN TANIMI	İçerik açısından gazete sayfa türlerinin genel özelliklerinin yanı sıra, sayfa tasarımı sürecinin tanıtıldığı, sayfa düzenleme yazılımlarını kullanarak, belli özelliklerde gazete sayfası tasarlayabilmek için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğretim materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Bilgisayar Destekli Grafik Tasarım dersi modülleri ve Dergi Sayfası Hazırlama modülünü başarmış olmak.
YETERLİK	Gazete sayfası tasarlamak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Öğrenci bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, tür özelliklerine göre gazete sayfası tasarlayabileceksiniz. Amaçlar 1. Genel özelliklerine ve içeriğine uygun tek konulu, sayfa tasarlayabileceksiniz.2. Genel özelliklerine ve içeriğine uygun ilan-reklâm sayfası tasarlayabileceksiniz.3. Belli ölçüleri de gözeterek başlık yazabilecek ve haberi yeniden düzenleyebileceksiniz.4. Haber seçimi yaparak, genel özelliklerine ve içeriğine uygun arka sayfa tasarlayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Masaüstü yayıncılık atölyesi Donanım: Bilgisayar, tarayıcı, yazıcı, çizim masası, ışıklı masa, internet, projeksiyon, vektörel çizim programları, resim işleme programları, işletim sistemi programları.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Gazeteciler önceki yıllarda teknolojik imkânların da etkisiyle gazeteyi daha çok içeriğe dayalı bir anlayışla satmaya çalışmışlardır. Günümüzde ise bu anlayış yerini, iyi ve güçlü içerik yanında, estetiğe de gereken önemi veren bir anlayışa terk etmiştir. Görselliğin her geçen gün daha da önem kazanması, gazetecileri sayfa düzeni konusunda daha hassas davranmak zorunda bırakmaktadır. Bu hassasiyet o kadar gelişmektedir ki bazı araştırmacılar tarafından sayfa düzeni içeriğinin, sattırmaya yönelik bir ambalaj olduğu söylenmektedir.

İşte tüm bu gelişmeler, gazeteler için sayfa tasarımını her geçen gün daha önemli hâle getirmektedir.

Ülkemizde ‘gazete tasarımı’ altı doldurulmaya yeni başlanan bir kavram olmasına karşın bu konuda oldukça ümit verici çalışmalar devam etmektedir. Günümüzde tasarım öylesine önemli bir boyut kazandı ki sayfa tasarımı konusunda uzmanlaşmış bazı isimler artık haber kavramıyla özdeşleşmiş olan 5N 1K formülünü 5N 1K+1T şeklinde ifade etmektedirler.

Bu modülün amacı, genel olarak sayfa tasarımı, özel olarak da çeşitli türlerde gazete sayfası tasarlamak için gerekli bilgi ve becerileri size kazandırmaktır. Modülümüzün bir diğer amacı ise bol uygulama yaparak, tecrübe kazanmanızı sağlamaktır. Modüldeki çalışmalara ek olarak yapacağınız sayfa düzenlemeleri, sizi daha da geliştirecektir.

Her türlü görsel tasarımda olduğu gibi, sayfa tasarımında da görsel deneyimin oldukça önemli olduğunu, bu anlamda yapacağınız hemen her çalışmanın size bir şeyler kazandıracağını hatırlatır, başarılar dileriz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Genel özelliklerine ve içeriğine uygun, tek konulu (yorum, röportaj, dizi yazı vb.) gazete sayfası tasarlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Günlük gazetelerin yorum, röportaj, dizi yazı gibi, tek bir konuya ayrılmış sayfalarını inceleyiniz.
- Beğendiğiniz sayfa düzenlemelerini arkadaşlarınızla ve öğretmeninizle paylaşınız.

1. GAZETE SAYFASI TASARIMI

Sayfa düzenlemede temel olarak amaçlanan gazetede haber ve yazıların, okuyucu tarafından kolaylıkla algılanmasını sağlamaktır. Bu temel amacı gerçekleştirmeye çalışırken sayfanın estetik açıdan da bir değer taşıması gerektiğini unutmamamız gerekir.

Gazete sayfası düzenlemenin temel amaçlarını üç başlık altında toplayabiliriz;

Okuyucuların dikkatini çekmek ve bunu sürdürmek: Günümüzde okuyucuyu etkilemek için sadece iyi bir içeriğe sahip olmak yeterli değildir. Gazete okuyucusu bilerek veya bilmeyerek, gazetenin görsel güzelliğinden de içeriği kadar etkilenmektedir.

Sayfa içeriğinin göreceli olarak önemini ve konumunu vurgulamak: Bir gazetede bulunan haberlerin hepsi aynı öneme sahip değildir. Sayfa düzenlemenin temel amaçlarından biri de haberleri önem sırasına göre konumlandırmak ve biçimlendirmektir. Burada gazete sayfalarının işlevselliği büyük önem kazanmaktadır.

Okuyucu gazeteyi okurken ilgilenmediği haberleri okumak zorunda kalmamalı ve aradığını kolaylıkla bulabilmelidir. Alışılmış köşelerin sürekli aynı konumda ve görsel özelliklerde olması, okuyucunun aradığını kolaylıkla bulabilmesini amaçlamaktadır.

Gazeteye fark edilebilir bir görsel karakter vermek: Bir gazete, kendisini diğerlerinden ayıran görsel bir karaktere sahip olmalıdır. Bunu sağlamak için özel bir çaba harcamak gerekir. Gazetede kullanılacak fontlar, fotoğraf kullanımı, renkler, başlık düzenlemeleri, metinlerin yerleştirilmesi gibi konular, belli bir anlayış çerçevesinde uygulanır. Gazete bu özellikleriyle diğer gazetelerden görsel olarak ayrılırken kendi sayfaları arasında devamlılık ve bütünlüğü sağlar.

Çağdaş gazetelerde sayfa düzeni, içeriğin ayrılmaz bir parçası ve destekleyicisi noktasına gelmiştir. Sayfa düzeni, gazete içeriğinin sunumudur. Sunumun ve görselliğin giderek önem kazandığı bir ortamda kötü bir sayfa düzeni, içeriğin gücünü kaybetmesine sebep olacaktır. Nasıl sunduğumuzun, ne sunduğumuz kadar önemli olduğu bir dünyada yaşadığımızı, hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız.

1.1. Gazete Sayfası Tasarlama

Gazete sayfası tasarlarken bizi sınırlandıran bazı etkenler vardır. Sayfa düzenleme bu etkenlere göre gelişim göstermiş ve göstermektedir. Başlıca etkenler şunlardır:

1.1.1. Gazete Sayfa Tasarımının Belirleyen Temel Etkenler

➤ Gazetenin Türü

Gazete türünün, sayfa düzenleme üzerindeki belirleyici etkisini, ciddi gazeteler ile bulvar gazeteleri arasında net bir şekilde görebiliriz. Bunun yanında ciddi gazeteler başlığı altında yer alan bir fikir gazetesi ile tematik bir gazetede de yayın anlayışına göre çok ciddi farklılıklar bulunur.

Resim 1.1: Gazete örneği

➤ Kullanılan Alfabe

Gazetenin en ağırlıklı unsuru yazıdır. Bu yazının hangi alfabeyle hazırlandığı, estetik yaklaşım da önemli etkenlerden biridir. Latin alfabesi kullanan ülkelerde gazeteler benzer anlayışlara sahipken, Japon, Arap ya da Kiril alfabesi kullanan ülkelerde farklı sayfa düzenleri hâkimdir.

➤ **Teknolojik Gelişmeler**

Sayfa düzenini belirleyen en önemli etkenlerin başında teknoloji gelir. Tipo teknolojisi ile ofset baskı teknolojisini karşılaştırdığımızda ya da bilgisayar teknolojisinin sayfa düzenleme konusunda yakın geçmişe göre sağladığı kolaylıkları değerlendirdiğimizde, bunu çok net bir şekilde görebiliriz. Baskı, iletişim ve bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler, sayfa düzenini belirleyici bir özelliğe sahiptir.

➤ **Diğer Kitle İletişim Araçlarının Getirdiği Rekabet**

Gazetelerin televizyonla girdikleri rekabet, sayfa düzenlerine de yansımıştır. Gazeteler ya ayrıntılı haber vererek ya da kısa metinlerle, bol görsel materyal kullanarak televizyonlarla rekabet etmiştir. Televizyonla rekabet, beraberinde infografik haber anlayışını geliştirmiştir. Bütün bu gelişmeler gazetenin sayfa düzenine de doğrudan yansımaktadır.

➤ **Okuyucu Kitesinin Hayat Tarzındaki Değişim**

Genel olarak gazetenin hitap ettiği kitlenin özelliklerinin, gazetenin yayın anlayışına da yansıdığını biliyoruz. Okuyucu kitlesindeki değişimler, gazetelerin içeriği ve sayfa düzeninde de değişikliklere sebep olmaktadır. Bu değişim genel olarak daha fazla eğlence, daha fazla magazin, daha fazla görsel materyal, daha az yazı yönünde olmaktadır.

➤ **Gazetecilik Meslek Kültüründeki Değişim**

Toplumsal değişime paralel olarak gazetecilik anlayışı ve kültürü de değişim yaşamaktadır. Bu kültürel değişim, gazetelerin sayfa düzenine de yansımaktadır. Günümüzde batı ülkelerinde ortaya çıkan yeni anlayışlar, diğer ülkeleri de hızla etkilemekte ve ülkeler arasındaki farklılıklar giderek azalmaktadır.

➤ **Sanat Akımlarındaki Gelişmeler**

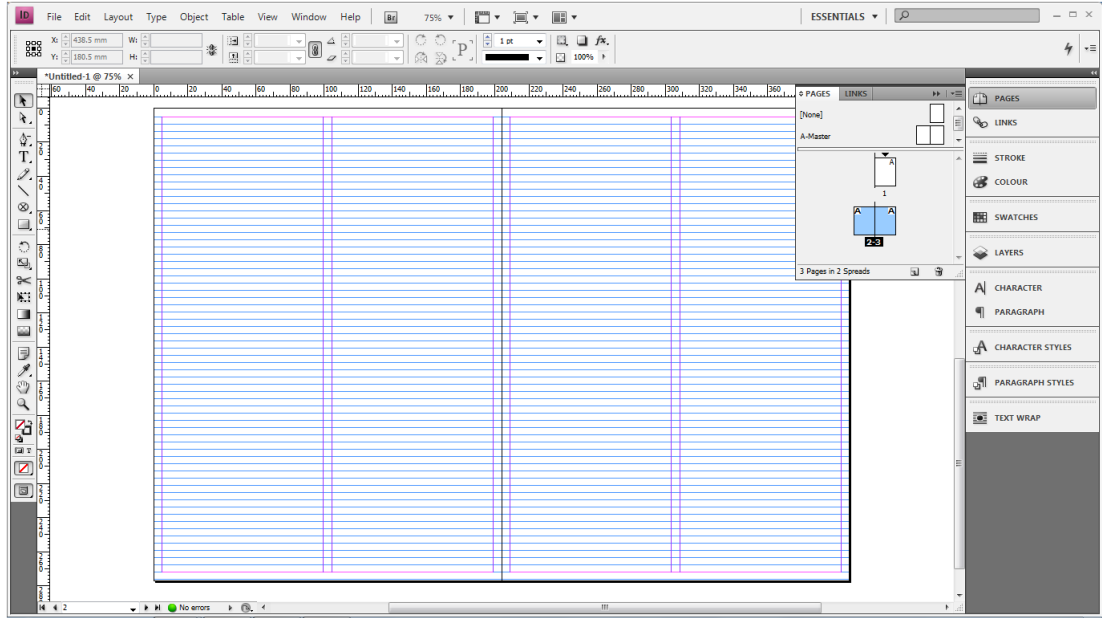
Sanat akımlarındaki gelişmeleri de sayfa düzenini etkileyen temel etkenler arasında değerlendirmemiz mümkündür. Grafik tasarımda belli dönemlerde etkili olan anlayışlar, her türlü sayfa düzenlemesini önemli ölçüde etkilemektedir. Örnek olarak beyaz boşlukları verebiliriz. Önceleri mümkün olduğunca beyaz boşluk bırakmamaya çalışan bir düzenleme anlayışı varken günümüzde çağdaş sayfa tasarımcıları, beyaz boşlukları bir tasarım unsuru olarak değerlendirmekte ve kullanmaktadır.

1.1.2. Sayfa Yapısı ve Gridler

Sayfa tasarımını düzenlemek için kullanılan en iyi yol, bir grid sistemi kullanmaktır. Çünkü sayfayı planlamak ve düzenlemek için öncelikle sayfayı bölmemiz gerekir. Sayfayı bölmek için kullandığımız yatay ve dikey çizgilere grid adını veriyoruz.

Grid (ızgara) tasarım elemanlarını sayfaya yerleştirmemizde yardımcı olur. Bize zaman kazandırır ve karmaşıklığı giderir. Sayfayı oluşturan unsurları birbirine bağlamamızda ve aralarındaki geçişleri düzenlememizde bize kolaylık sağlar.

Özellikle gazete, dergi gibi süreli yayınlarda sayfalar ve takip eden diğer yayınlar arasındaki bütünlük ve devamlılığın sağlanması açısından, grid sistemi oldukça önemlidir. Gridler genellikle basit bir yapıya sahiptirler.

Şekil 1.1: Grid sistemi

1.1.3. Sayfa Unsurları

Sayfa düzenini, sayfayı oluşturan unsurların, belli bir anlayış çerçevesinde estetik olarak bir araya getirilmesi olarak tanımlayabiliriz.

Sayfa düzenlemesinde yüzlerce yıllık tecrübe ve araştırmalar sonucunda bir takım ilke ve kurallar geliştirilmiştir. Tasarım söz konusu olduğunda kuralların, yaratıcılığın doğasına aykırı olduğunu daha önce belirtmiştik. Ancak bu ilke ve kurallar, rastlantısal olarak gelişmediği için bilinmesinde ve dikkate alınmasında büyük yarar vardır. Bu kuralların bazıları mutlaka uyulması gereken, bazıları da sayfayı tasarlayanın inisiyatifine bırakılmış kurallardır.

Şimdi sayfayı oluşturan unsurları ve bu unsurların düzenlenmesinde yaygın kabul görmüş kuralları inceleyelim.

1.1.3.1. Metinlerin Düzenlenmesi

Gazete sayfalarının ortalama olarak yüzde 80'i yazılardan, yüzde 20'si ise görsel malzemeden oluşur. Yazıların gazete sayfalarında kullanımı hep aynı biçimde değildir.

Haber metinleri, spotlar, resim altları, başlıklar değişik şekillerde kullanılırlar.

➤ **Haber Metinleri**

- Yapılan araştırmalara göre, küçük harfler büyük harflere göre daha hızlı okunmaktadır. Tıknaklı harflerin düz harflere göre daha hızlı okunduğu, ince ve orta kalınlıktaki harflerin, kalın harflere göre daha fazla tercih edildiği de yapılan araştırmalarla tespit edilmiştir. (Şekil 1.2)

Tırnaklı, normal	Büyük harf	Tırnaksız	Tırnaklı, orta	Tırnaklı, kalın
Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik. Konuyu biraz açmak amacıyla örnekler verecek olursak; enfografik yaklaşımli gazetelerin sayfalarında görsel malzemeler, yazıdan fazla olabilmektedir. Bulvar gazetelerinde birçok haber, birden fazla fotoğrafla verilmektedir. Buna karşılık modüler yaklaşımda görsel malzemeler az sayıda ama büyük ebatta kullanılır. Modüler sisteme göre çoğunlukla bir fotoğraf, sayfanın ortasına büyükçe yerleştirilir. Diğer haberler fotoğrafsız ya da küçük ebatlı fotoğraflar kullanılarak verilir. Örneklerden de anlaşılacağı gibi gazetenin sayfa düzenleme anlayışı, görsel	FOTOGRAF KULLANIMI KONUSUNDA, GAZETENİN SAYFA DÜZENİNİ ANLAYIŞININ BELİRLEYİCİ OLDUĞUNA YUKARIDA DEĞİNMIŞTIK. KONUYU BIRAZ AÇMAK AMACIYLA ÖRNEKLER VERECEK OLURSAK; ENFOGRAFIK YAKLAŞIMLI GAZETELERİN SAYFALARINDA GÖRSEL MALZEMELER, YAZIDAN FAZLA OLABİLMEKTEDİR. BULVAR GAZETELERİNDE BİRÇOK HABER, BİRDEN FAZLA FOTOĞRAFLA VERİLMEKTEDİR. BUNA KARŞILIK MODÜLER YAKLAŞIMDA GÖRSEL MALZEMELER AZ SAYIDA AMA BÜYÜK EBATTA KULLANILIR. MODÜLER SİSTEME GÖRE ÇOĞUNLUKLA	Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik. Konuyu biraz açmak amacıyla örnekler verecek olursak; enfografik yaklaşımli gazetelerin sayfalarında görsel malzemeler, yazıdan fazla olabilmektedir. Bulvar gazetelerinde birçok haber, birden fazla fotoğrafla verilmektedir. Buna karşılık modüler yaklaşımda görsel malzemeler az sayıda ama büyük ebatta kullanılır. Modüler sisteme göre çoğunlukla bir fotoğraf, sayfanın ortasına büyükçe yerleştirilir. Diğer haberler fotoğrafsız ya da küçük ebatlı fotoğraflar kullanılarak verilir. Örneklerden de anlaşılacağı gibi gazetenin sayfa	Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik. Konuyu biraz açmak amacıyla örnekler verecek olursak; enfografik yaklaşımli gazetelerin sayfalarında görsel malzemeler, yazıdan fazla olabilmektedir. Bulvar gazetelerinde birçok haber, birden fazla fotoğrafla verilmektedir. Buna karşılık modüler yaklaşımda görsel malzemeler az sayıda ama büyük ebatta kullanılır. Modüler sisteme göre çoğunlukla bir fotoğraf, sayfanın ortasına büyükçe yerleştirilir. Diğer haberler fotoğrafsız ya da küçük ebatlı fotoğraflar kullanılarak verilir. Örneklerden de anlaşılacağı gibi gazetenin sayfa	Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik. Konuyu biraz açmak amacıyla örnekler verecek olursak; enfografik yaklaşımli gazetelerin sayfalarında görsel malzemeler, yazıdan fazla olabilmektedir. Bulvar gazetelerinde birçok haber, birden fazla fotoğrafla verilmektedir. Buna karşılık modüler yaklaşımda görsel malzemeler az sayıda ama büyük ebatta kullanılır. Modüler sisteme göre çoğunlukla bir fotoğraf, sayfanın ortasına büyükçe yerleştirilir. Diğer haberler fotoğrafsız ya da küçük ebatlı fotoğraflar kullanılarak verilir. Örneklerden de anlaşılacağı gibi gazetenin sayfa

Şekil 1.2: Haber metinlerinde kullanılması ve kullanılmaması gereken yazıların özellikleri

- Haber metinleri tırnaklı karakterlerle (times, garamount, bookman, century, palatino vb.) yazılmalıdır. Bold ve italik biçimlendirmeler, daha çok vurgulamalar için kullanılmalıdır. Altı çizili, üstü çizili, gölgeli, konturlu biçimlendirmelerden kaçınılmalıdır. (Şekil 1.3)

Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik.	<i>Konuyu biraz açmak amacıyla örnekler verecek olursak; enfografik yaklaşımli gazetelerin sayfalarında görsel malzemeler, yazıdan fazla olabilmektedir.</i>	Bulvar gazetelerinde birçok haber, birden fazla fotoğrafla verilmektedir. Buna karşılık modüler yaklaşımda görsel malzemeler az sayıda ama büyük ebatta kullanılır.	<i>Modüler sisteme göre çoğunlukla bir fotoğraf, sayfanın ortasına büyükçe yerleştirilir. Diğer haberler fotoğrafsız ya da küçük ebatlı fotoğraflar kullanılarak verilir.</i>
Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik.	Konuyu biraz açmak amacıyla örnekler verecek olursak; enfografik yaklaşımli gazetelerin sayfalarında görsel malzemeler, yazıdan fazla olabilmektedir.	Bulvar gazetelerinde birçok haber, birden fazla fotoğrafla verilmektedir. Buna karşılık modüler yaklaşımda görsel malzemeler az sayıda ama büyük ebatta kullanılır.	Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik.

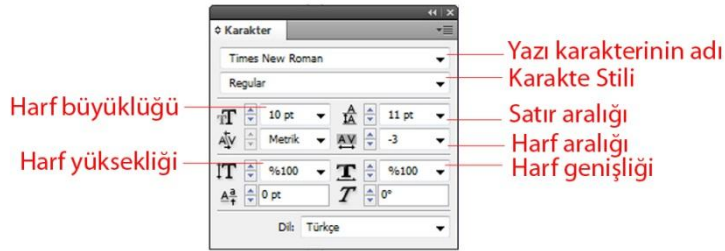
Şekil 1.3: Yazıda vurgu için kullanılması ve kullanılmaması gereken efektler

- Gazetenin bütün sayfalarında aynı font, aynı büyüklükte kullanılmalıdır. 10 punto en çok tercih edilen büyüklüktür. Sayfa tasarımında 9,5 – 10,5 aralığı uygundur.

Şekil 1.4: Gazetede tercih edilen yazı büyüklükleri A:9,5 pt, B:10 pt, C:10,5 pt

- Yazıyı sayfaya yerleştirmek amacıyla puntunun küçültülmesi ya da büyütülmesinden kaçınılmalıdır.
- Gazetelerde harf aralıkları genellikle daraltılır. Çoğunlukla -3 değeri kullanılır. Bu değer biraz üstü ya da altı da kullanılabilir. Harf aralarının genişletilmesi özellikle gerekmiyorsa tercih edilmez. Negatif haber metinlerinde harf aralığı daraltılmayabilir.

Şekil 1.5: Karakter tablosu

- Haber metinlerinde satır araları da daraltılmalıdır. Gazetelerdeki satır aralıkları, dergi ve kitaplara oranla daha az olmalıdır. Varsayılan satır aralığı, genellikle kullanılan puntunun 1 değeri yukarısidir.

- Birinci sayfadaki spotlar, genellikle sola dayalı ya da tam blokludur. Ancak istenen etkiye göre, farklı bloklamalar yapılabilir.
- Aynı habere ait spotların satır sayılarının, aynı olmasına dikkat edilmelidir.

➤ **Resim Altları**

Fotoğraf, sayfada ilk dikkat çeken unsurlardan olduğu için resim altı günümüzde bir tür spot değeri taşımaktadır. Resim altının haber ve fotoğraf hakkında bilgi verici, haberi okumaya teşvik edici, gerektiğinde fotoğrafı açıklayıcı özellikleri yanında, sayfa görünümü üzerinde de etkisi bulunmaktadır. Bu sebeple resim altı kullanımı ile ilgili yaygın olarak kullanılan kurallar bulunmaktadır.

- Resim altı, yaygın olarak fotoğrafın altında ve fotoğraf genişliğinde kullanılır.
- Genellikle tam bloklu, bold ve haber metninden daha küçük punto kullanılır. Örneğin Arial Bold, 9 punto; yaygın olarak kullanılmaktadır.
- Bazı durumlarda resim altı fotoğrafının sağında ya da solunda, dikey olarak kullanılmaktadır. Bu durumda blokama, resmin olduğu tarafa dayalı yapılmalıdır.

➤ **Başlıklar**

Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okutturma yanında, sayfa düzeni açısından da önemi vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar.

Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir. Başlık çıkarma da temel amaç: En az sözcükle en çarpıcı başlığı çıkarmaktır (Başlıkların özelliklerini araştırınız).

Başlıklar, sayfanın görünümünü önemli ölçüde etkiler. Başlığın düzeniyle ilgili bazı temel kurallar da bulunmaktadır.

- Başlıklar genellikle dikkat çekmesi amacıyla bold ve siyah renkte kullanılır. Ancak bir sayfada birden fazla kalın başlık bulunmamalıdır. Başlıklar için belirlenen birkaç font kullanılmalıdır. Çok font çeşidi kullanmaktan kaçınılmalıdır. Ülkemizde ana haber başlığında kalın, tırnaksız font; diğer haber başlıklarında ise ince ve tırnaklı font kullanımı yaygındır.
- En üstteki başlık, en büyük başlık olmalıdır. Ancak sürmanşetler, sayfa manşetinden küçük olabilir.
- Başlık, haber alanını kapsamalıdır. Eğer haber 4 sütun genişliğindeyse başlık da bu genişliğe sahip olmalıdır. Bir başlığın altında sadece o başlıkla ilgili unsurlar bulunmalıdır.
- İki satırlı başlık kullanıldığında, satırların ünite sayılarının eşit olması tercih edilir. Eşitliğin sağlanmasında sınırlı olarak modifikasyon uygulanabilir. Çoğunlukla sola dayalı kullanılırlar.

- Gazetenin dikey alanlarında, üç satırlı başlıklar da sık kullanılır (Başlık satırı, üçten fazla olmamalıdır). Genellikle 24–36 punto değerleri arasında, tırnaklı karakterler kullanılır ve iki sütuna sola dayalı olarak uygulanırlar. Üç satırlı başlıklar, aynı tipografik özelliklere sahip olmalıdır. Bloklama genellikle sola dayalı ya da ortalı yapılır.
- Çok zorunlu olmadıkça, alt ve üst başlık bir arada kullanılmamalı, ikisinden biri tercih edilmelidir. Alt ve üst başlığın font büyüklüğü ana başlığın üçte birini geçmemeli, ince karakterler tercih edilmelidir.
- Özellikle uzun metinlerde kullanılan ara başlıklar, tasarımda yazıların durağanlığını gidermek amacıyla kullanılan önemli başlık türlerindedir. Ara başlıklar mümkün olduğunca tek satır olmalıdır. Genellikle düz bir fonttan büyük (majiskül) harfler tercih edilir. Puntosu metinden büyük (önerilen +1) ve fazla olmalıdır. Belirginliğini artırmak amacıyla alt ve üst çizgi kullanımı yaygındır. Belirginliği artırmak için farklı yollar da kullanılabilir. Ara başlıklar haberin en başında ve kısa metinlerde kullanılmamalı, bölümlenmeler mümkün olduğunca birbirine eşit olmalıdır.
- Spot başlıklar ise spot metninden biraz büyük (önerilen +2) olmalı, düz ve kalın karakterler tercih edilmelidir.

Sola Blok	Ortalı Blok	Sağa Blok	İsim Blok	İsim Blok Son satır solda	İsim Blok Son satır ortada	İsim Blok Son satır sağda
Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okuturması yanında, sayfa düzeni açısından da önemli vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar. Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir.	Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okuturması yanında, sayfa düzeni açısından da önemli vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar. Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir.	Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okuturması yanında, sayfa düzeni açısından da önemli vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar. Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir.	Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okuturması yanında, sayfa düzeni açısından da önemli vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar. Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir.	Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okuturması yanında, sayfa düzeni açısından da önemli vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar. Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir.	Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okuturması yanında, sayfa düzeni açısından da önemli vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar. Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir.	Başlığın bilgilendirme ve ilgi çekerek haberi okuturması yanında, sayfa düzeni açısından da önemli vardır. Başlıklar genel olarak haberlerin birbirinden ayrılmasına ve gruplandırılmasına da katkı sağlar. Haber başlıklarının sayfa sekreterleri tarafından yeniden kaleme alınması, sık karşılaşılan bir durumdur. Bu sebeple bir sayfa sekreterinin, başlıkların sahip olması gereken özellikleri de iyi bilmesi ve bu konuda deneyimli olması gerekir.

Şekil 1.7: Bloklama çeşitleri

1.1.3.2. Görsel Malzemelerin Düzenlenmesi

Ofset sistemde görsel materyallerin daha kaliteli olarak yayınlanabilmesi, gazetelerde görsel malzeme (fotoğraf, bilgi grafikleri, karikatürler, illüstrasyonlar, çeşitli şekiller) kullanımı artmış ve bu materyaller sayfa düzenlemede belirgin rol oynamaya başlamıştır. Günümüzde birçok gazete, fotoğrafa dayalı sayfa düzeni yapmaktadır.

Görsel malzemeler haberi destekleme yanında, sayfa düzeni açısından yazı yoğunluğunu bozarak durağanlığı gideren, dikkat çeken, sayfaya hareketlilik kazandıran, özetle sayfayı zenginleştiren unsurlardır.

Gazetenin sayfa düzenleme anlayışına bağlı olarak, görsel malzemelerin kullanımı konusunda farklı uygulamalar bulunmaktadır.

Şimdi görsel malzemelerin düzenlenmesi konusunda yaygın olarak uyulan kuralları inceleyelim.

➤ Fotoğraflar

Yapılan araştırmalara göre, okuyucuların sayfada ilk dikkatini çeken unsur fotoğraflardır. Günümüzde gazete sayfalarında fotoğraf kullanımı olmazsa olmaz olarak kabul edilmekte, hatta çağdaş tasarımın en önemli unsuru olarak değerlendirilmektedir.

Fotoğraf kullanımı konusunda, gazetenin sayfa düzeni anlayışının belirleyici olduğuna yukarıda değinmiştik. Konuyu biraz açmak amacıyla örnekler verecek olursak; enfografik yaklaşımli gazetelerin sayfalarında görsel malzemeler, yazıdan fazla olabilmektedir. Bulvar gazetelerinde birçok haber, birden fazla fotoğrafla verilmektedir. Buna karşılık modüler yaklaşımında görsel malzemeler az sayıda ama büyük ebatla kullanılır. Modüler sisteme göre çoğunlukla bir fotoğraf, sayfanın ortasına büyükçe yerleştirilir. Diğer haberler fotoğrafsız ya da küçük ebatlı fotoğraflar kullanılarak verilir. Örneklerden de anlaşılacağı gibi gazetenin sayfa düzenleme anlayışı, görsel malzemelerin kullanılması açısından önemli farklılıklara sebep olmaktadır.

Resim 1.2: Gazetede fotoğrafın kullanımı

Bu farklılıklar dışında sayfalarda kullanılacak fotoğrafların seçimi, kullanımı, sayfadaki konumu ve haberle ilişkisi açısından genel kabul gören kurallar da bulunmaktadır.

- Fotoğraf bir anlam taşımalı ve belge niteliğinde olmalıdır.
- Teknik özellikleri (netlik, ışık dengesi, kadraj vb.) bakımından nitelikli olmalıdır.
- Haber fotoğrafı gerçek olmalı, özellikle gerekmedikçe üzerinde oynama yapılmamalıdır. Ancak gerekli durumlarda fotoğrafa müdahale edilmelidir. Örneğin konunun öne çıkarılması açısından kesme (crop) işlemi, portre fotoğraflarında arka planın temizlenmesi (decupe), teknik niteliklerinin iyileştirilmesi, fotoğraftaki objenin sayfanın içine bakması amacıyla döndürme işlemi gibi müdahaleler yapılmalıdır.

- Fotoğraf mümkün olduğunca haberle ilgili olmalı, zorunlu olmadıkça arşiv fotoğrafı kullanmaktan kaçınılmalıdır.
- Yan yana verilen portre fotoğrafları aynı ebatlarda olmalıdır.
- Basılacak fotoğraflar uygun çözünürlükte, siyah beyaz fotoğraflar için grayscale, renkli fotoğraflar için CMYK modunda olmalı ve TIFF formatında kaydedilmelidir.
- Fotoğrafın büyüklüğü, sayfanın durumuna ve fotoğrafın içeriğine göre değişiklik gösterir. Örneğin bir portre fotoğrafı büyük ebatla kullanılmamalı, geniş bir alanı gösteren ya da içeriğinde çok sayıda obje barındıran bir fotoğraf da küçük ebatla verilmemelidir.
- Sayfanın ana fotoğrafı büyük olmalı ve mümkünse sayfanın ortasına konumlandırılmalıdır. Görsel ilginin dağılmaması için diğer haberlere ait fotoğraflar küçük ebatla kullanılmalıdır.
- Fotoğrafın, haberleri birbirinden ayırıcı özelliğinden de yararlanılmalıdır. Örneğin sayfada tek büyük fotoğraf kullanmak sağ ve sol bölümü dikey olarak, alt ve üst bölümü yatay olarak birbirinden ayırıp, haber grupları oluşturulmasına yardımcı olur.
- Fotoğraflar sayfaya dengeli bir şekilde yerleştirilmelidir. Sayfanın belli bölgelerinde yoğunlaşan fotoğraflar dengeyi bozar. Bu dağıtımda en sık kullanılan yöntem ‘Z’ kuralıdır. (Bu kurala göre sayfanın görsel ilgi merkezleri sırasıyla sol üst köşe, sağ üst köşe, sol alt köşe ve sağ alt köşedir. Fotoğraflar da bu görsel merkezlere eşit olarak dağıtılmalıdır.)
- Fotoğrafın hangi habere ait olduğu, bir bakışta anlaşılacak şekilde konumlandırılmalıdır. Bunu sağlamak amacıyla sık kullanılan yöntemlerden biri: Haberi fotoğrafla birlikte çerçeve içerisine almaktır.
- Fotoğrafın ait olduğu haber metninin, başlığın üstünde ya da altında olması haberin dikey ya da yatay paket olmasına bağlıdır. Dikey haber paketlerinde fotoğraf, metin ve başlık üzerinde olabilir. Ancak yatay haber paketlerinde genellikle fotoğraf, başlığın altında olur.
- Fotoğrafın metnin içerisine gömüldüğü durumlarda metin, fotoğraf etrafında “U” ya da “L” sargısı oluşturmalıdır. Yazının fotoğraf etrafında ters “U” ya da ters “L” sarmalı oluşturulmasına dikkat edilmelidir.

➤ **Çizim, Grafik ve İllüstrasyonlar**

Gazetelerde çizim, grafik ve illüstrasyonlar da sık kullanılan görsel malzemelerdir. Bu malzemeler fotoğrafın bulunmadığı ya da haberi destekleme açısından yetersiz kaldığı durumlarda kullanılırlar.

Gazetelerin televizyonlarla rekabeti sonucunda, kullanımı önemli oranda artan bu tür görsel materyaller, enfografik yaklaşımı da beraberinde getirmiştir.

Enfografik yaklaşımda bilgi, yazı yerine grafikte aktarılmaktadır. Bu yöntem hem haberin daha kolay anlaşılmasını sağlamakta hem de gazetelerin televizyon haberciliğiyle rekabetinde gazeteyi, görsel olarak olduğundan daha etkili bir noktaya taşımaktadır.

Enfografikler daha çok metin yoluyla zor anlatılan olayları görselleştirerek, daha anlaşılır hâle getirmek amacıyla yapılır. Metin yoluyla daha iyi anlatılabilecek olayları, enfografiklerle anlatmak elbette ki uygun olmayacaktır.

- Gazete sayfalarında çizim, grafik ve illüstrasyon kullanımında genellikle fotoğraf için geçerli olan kurallar geçerlidir. Ancak bu görsel malzemelerin kullanımına ait bir takım kurallar da bulunmaktadır.
- Çizim, grafik ve illüstrasyon kullanımında ölçülü olunmalı, gerekli durumlarda kullanılmalı, daha çok metin ve varsa fotoğrafı destekleyici nitelikte olmalıdır.
- Bilgi, mutlaka taşınmalı sayfayı renklendirmek, görsel etki yaratmak amacıyla kullanılmamalıdır.

➤ **Yardımcı Unsurlar (Renk, Çizgi, Çerçeve vb.)**

Yardımcı unsurlar metin, fotoğraf gibi asıl unsurların daha kolay algılanmasını sağlayıcı niteliktedir. Bu unsurlar hiçbir zaman ön plana çıkmamalı, asıl unsurları arka plana atacak bir anlayışla düzenlenmemelidir.

Renkli zemin sayfayı rahatlatmak, renklendirmek, durağanlığı bozmak gibi amaçlarla kullanılmaktadır.

Zemin renginin, çizgi, çerçeve ve beyaz boşluğun doğru kullanılması ile ilgili bir takım kurallardan söz edebiliriz,

- Her haberin altına zemin rengi atmak, doğru bir yaklaşım değildir.
- Zeminler farklı bir etki yarattıkları için görsel etki merkezlerine dengeli bir şekilde atılmalıdır.
- Zemin renkleri için çeşitli renklerin karışımından oluşan pastel renkler tercih edilmeli, çok çeşitli renk kullanılmamalıdır. Gazetenin kendine özgü oluşturacağı belli zemin renkleri, görsel kimlik kazandırmada da etkili olacaktır. Oluşturulacak zemin renginin yoğunluğu düşük olmalı, yazıyı boğacak nitelikte renk ve tonlardan kaçınılmalıdır (Önerilen en fazla yüzde 20'dir).
- Zemin rengi, görsel malzemelerin etkisini azaltmamalıdır.
- Çizgi ve çerçeveler haberleri, haber grupları ve diğer metin türlerini birbirinden kolayca ayırmak amacıyla olabildiğince sade bir şekilde kullanılmalıdır. Çizgilerin kalınlığı ile ilgili belli bir kural yoktur ancak genellikle dikey çizgilerin 0.3, yatay çizgilerin ise 3 puntodan büyük olmamasına dikkat edilir.

➤ **Beyaz Boşluklar**

Yukarıda da kısaca değindiğimiz gibi beyaz boşluklar önceleri mutlaka doldurulması gereken alanlar olarak değerlendirilir ve mümkün olduğunca doldurulmaya çalışılırdı. Oysa çağdaş tasarımcılar, beyaz boşluğu bir tasarım unsuru olarak değerlendirmekte ve boşluklardan yönlendirme, düzenleme, dengeleme, vurgulama gibi amaçlarla

yararlanmaktadırlar. Çağdaş tasarımcılar beyaz boşluğa verdikleri önemi, artık deyimle dönüşmüş 'ofset beyazlıktır' cümlesiyle göstermektedirler.

Beyaz boşluğun kullanılırken dikkat edilmesi gereken kuralları da bulunmaktadır.

- Beyaz boşluklar rastgele kullanılmamalı, tasarım unsurlarının aralarındaki ilişkiye göre belli bir anlayış çerçevesinde kullanılmalıdır. Bir başka deyişle bu konuda bir bütünlük oluşturulmalı, sadece boşluk bırakmış olmak için uygulanmamalıdır.
- Kullanılacak boşlukların mesafesi konusunda belli bir standart yoktur. Ancak çizgi ve çerçeveye birbirinden ayrılan haber gruplarının her iki tarafına da 0,3 cm boşluk bırakmak yaygın olan uygulamadır.
- Belirlenen boşluk değeri, sayfadaki tüm unsurlar arasında aynı olmalıdır. Bu uygulama, sayfaya düzenlilik etkisi kazandırmakta oldukça etkilidir.
- Boşluklar yazı ve görsel malzemenin daha iyi ortaya çıkmasını sağlayacak nitelikte düzenlenmelidir. Bir başka deyişle malzemeler, başlıklarla ayrılmış paketler hâlinde yerleştirilmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki faaliyetleri tamamladığınızda gazete sayfası hazırlamayı öğreneceksiniz.

Haber özelliği taşıyan bir metin ve bu metne uygun görseller hazırlayınız. Hazırladığınız bu malzemelerle gazete için haber sayfası hazırlayınız.

İnternette haber metni bulunuz. Metne uygun görsel bulunuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Sayfaya girecek metinleri inceleyiniz ve seçiniz.	➤ Uygun metinleri seçiniz.
➤ Sayfaya girecek görsel malzemeyi inceleyiniz ve seçiniz.	➤ Metne uygun görseller seçiniz.
➤ Çalışılacak alanı belirleyiniz.	➤ Alanı belirlemeden önce benzer gazete haberlerini inceleyiniz.
➤ Sayfayı plan kâğıdına çiziniz.	➤ Elle çalışarak taslaklar hazırlayınız.
➤ Yeni proje açınız.	
➤ Sayfayı gazete sayfası olarak yapılandırınız.	➤ Sayfayı oluştururken gazetelerden benzer sayfaları inceleyiniz.
➤ Sabit yerleri oluşturunuz.	➤ Logo, Bölüm başlığı, sayfa numarası, tarih, çizgiler, ilan/reklâm, vb.
➤ Metinleri yerleştiriniz.	➤ Verilen ana metne sadık kalın. ➤ Bu metinden yararlanarak, spotlar yazıp kullanabilirsiniz.
➤ Görsel materyalleri yerleştiriniz.	➤ Konu ile ilgili farklı görsel materyaller temin ederek kullanabilirsiniz.
➤ Başlıkları yerleştiriniz.	➤ Değişik denemeler yapmaktan çekinmeyin. ➤ Çalışmanızı belli aralıklarla kaydediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

UYGULAMALI TEST

İlk uygulama faaliyetimizde, standart gazete sayfası ebatlarında bir KÜLTÜR&SANAT sayfası oluşturacağız. Sayfanın alt yarısında 7 sütuna 26 cm bir reklâm ilanı olduğu için haberimizi sayfanın üst yarısına yerleştireceğiz. Kullanacağınız ve görselleri internetten temin ediniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri evet ve hayır kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Materyalleri inceleyerek, başlıklarınızı belirleyebildiniz mi?		
2. Kullanacağınız ölçüleri belirleyebildiniz mi?		
3. Sayfayı yapılandırarak, planınızı oluşturabildiniz mi?		
4. Sabit unsurları yerleştirebildiniz mi?		
5. Materyalleri planınıza uygun bir şekilde sayfaya yerleştirebildiniz mi?		
6. Sayfanın çıktısını alarak, kontrolünü yapabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Genel özelliklerine ve içeriğine uygun ilan-reklâm sayfası tasarlayabilecektir.

ARAŞTIRMA

- Günlük gazetelerin ilan-reklâm sayfalarını inceleyiniz. Beğendiğiniz sayfa düzenlemelerini arkadaşlarınızla ve öğretmeninizle paylaşınız.

2. İLAN/REKLÂM SAYFALARI

Bir gazete sayfasında ilan/reklâmın olması, o sayfanın ilan/reklâm sayfası olduğu anlamına gelmez. Bu öğretim faaliyetinde sözünü ettiğimiz sayfalar, özellikle ilanlara ayrılmış sayfalardır ve bu sayfalarda düzenli olarak çeşitli türde ilanlar yayınlanır. Örnek verecek olursak, gazetenin arka sayfasında tam sayfa yer alan bir reklâm ilanı, o sayfayı ilan sayfası yapmaz. Özetle burada sözünü ettiğimiz sayfalar, sürekli olarak çeşitli türde ilanların yer aldığı sayfalardır.

İlan sayfaları genel olarak metin ağırlıklı sayfalardır. Ancak bu sayfalarda yayınlanan reklâm amaçlı ilanlar, görsel ağırlıklı olabilmektedir. Reklâm amacıyla verilen ticari ilanlar, gazetenin diğer sayfalarında yayınlanabileceği gibi ilan sayfalarında da yayınlanabilir.

İlanlar gazete sayfalarında sütun ve yükseklik ölçüleriyle yer alırlar, sayfalar verilen ilanların ölçülerine göre organize edilir.

Seri ilan sayfalarının düzenlenmesinde en önemli husus; ilanları okuyucunun aradığı ilanı, rahatlıkla bulabileceği bir şekilde organize etmektir. Bunun için ilanlar çeşitli ana kategoriler, gerektiğinde bunların alt kategorileri altında organize edilirler (Örneğin Emlak ana kategorisi altında Satılık, Kiralık vb. alt kategoriler.). Bu kategoriler sayfaya başlık olarak yansır ve bu sayede okuyucu, ilgilendiği ilanları bu başlıklar altında kolaylıkla bulur.

Seri ilan sayfaları standart gazete sayfalarında 10 ya da 11 sütun olarak düzenlenir. Verilen ilanlar gazetede belli standartlarla yayınlanır. Bu standartlara ek olarak bazı vurgulama seçenekleri, ilanı verenin tercihlerine göre yapılabilir. Ancak bu tercihler, gazetenin sayfa düzenine zarar verecek nitelikte olmamalıdır.

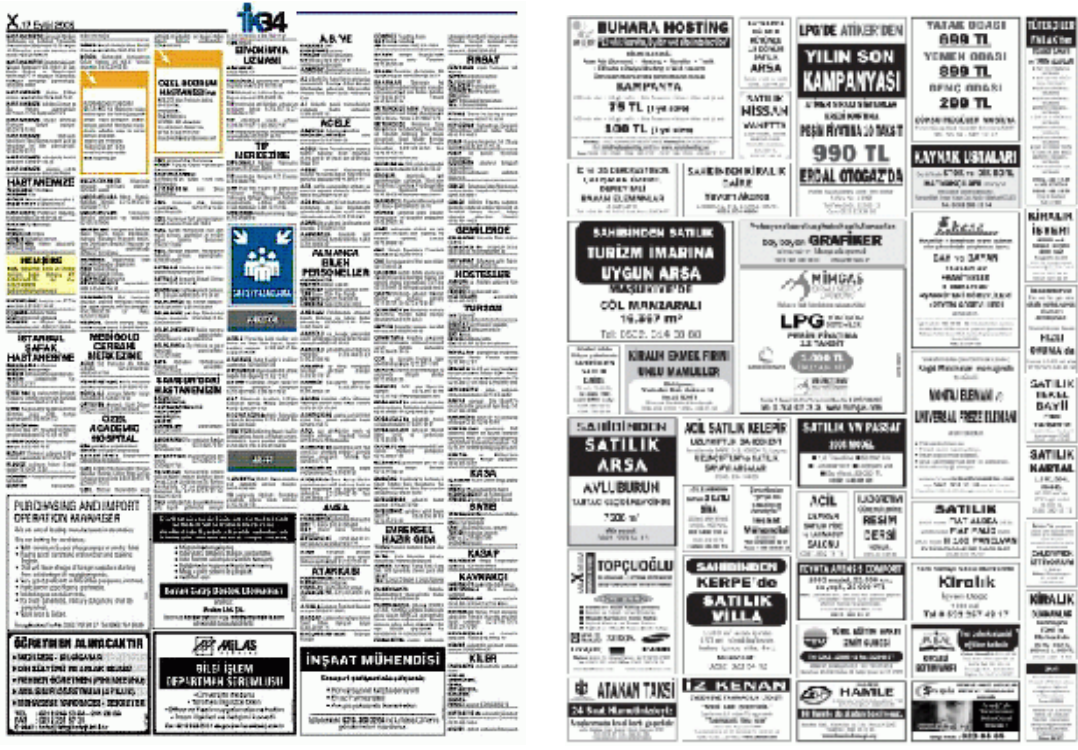
Bazı ilan reklâm sayfalarının içeriği yerel ya da bölgeseldir.

Aşağıdaki ilan sayfası örneklerini, düzenleme açısından inceleyiniz.

Sayfanın Soldan Sağa Genişliği 9 sütun (35,4 cm)				Tel: 0216 574 80 17 - 0216 328 64 15 - 0506 477 24 09 Hürriyet!									
1 sütun	2 sütun	3 sütun	4 sütun	5 sütun	6 sütun	7 sütun	8 sütun	9 sütun					
3,6 cm	7,6 cm	11,5 cm	15,5 cm	19,5 cm	23,5 cm	27,4 cm	31,4 cm	35,4 cm					
BAŞSAĞLIĞI Değerli Rektörümüz, Dünya Çapında Bilim Adamı Sn. Prof. Dr. MEHMET HABERAL'ın babası YAŞAR ALİ HABERAL Beyfendinin vefatının üzüntüsü içindeyiz. Merhuma Allah'tan Rahmet, kederli ailesine ve camiamıza başsağlığı dileriz. BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ ADANA ÖZEL BAŞKENT OKULLARI				VEFAT Merhum Naki Akman ile Nejla Öke'nin sevgili kızı, Vafi ailesinin sevgili yengesi, Dilan, Daren, Miro, Tahara, Kai'nin "mamuşkası," Şiva-Mark Nagip ile Bennu Gerede- Ahmet Ağaoğlu'nun anneannesi, Merhum Dr. Selçuk Gerede'nin kayınvaldesi, Canan Gerede'nin sevgili annesi, Merhum emekli Büyükelçi Cemil Vafı'nın eşi, REŞİHA VAFİ hanımefendi 22 Temmuz Salı günü vefat etmiştir. Cenazesi 29 Temmuz Salı günü Bebek Camii'nde kılınacak öğle namazından sonra Kuruçeşme'deki aile mezarlığında toprağa verilecektir. "Yolculuğun huzur içinde geçsin, Sevgili Mamushka..." AİLESİ									
ANMA Prof. Dr. EFLATUN GÖKŞİN'i aramızdan ayrılarak sonsuzluğa uğurlayışımızın 1. yıldönümünde; sevgi, saygı ve artan bir özlemle anıyoruz.... Eşi ve Evlatları				ACI KAYBIMIZ DEĞERLİ İŞ ARKADAŞIMIZ YÜK. MAK. MÜH. YAKUP HAKAN PULLU'YU İspartada düşen uçak kazasında kaybettik. Kendisine Allah'tan rahmet ailesine ve sevenlerine sabır diliyoruz. Merhumun naaşı 02.12.2007 tarihinde Fatih camii'nde kılınacak öğle namazına müteakibe defnedilecektir. Üzünüzü derin, acımızı büyük. Hepimizin başı sağolsun. FUAT OTOMOTİV & FREN MARKET					Hürriyet! Vefat -Ölüm Başsağlığı Teşekkür Anma ilanlarınız için 0216 574 80 17 0216 328 64 15 0506 477 24 09				
VEFAT Pendik eşiğinden merhume Şerife Sevinçtav ve merhum Esat Sevinçtav'ın oğlu, Cülay ve Burhan Erakbaşı'nın kardeşi, Didem ve Salim Aşyapar, Semra ve Kemal Erakbaşı'nın dayıları, İnci ve Nuri Tarar, Nesrin ve Muhtar Karıncıy'ın dayıları, Sibel ve Candan Tarar, Sirem ve Ergün Karıncıy'ın babaları, Berkus, İrmak ve Doruk'un dedeleri, Fatma Sevinçtav'ın çok sevgili biricik eşi, değerli insan Grafiker Resam (Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisi 1964) Tunç'ay Sevinçtav 7 Ekim 2009 Çarşamba günü Hakkın Rahmetine kavuşmuştur. Mekani Cennet Olsun. AİLESİ				VEFAT Mehmet Selahattin ve Bedra İriş'in kızı, Ummü İbrîs, Kenan- Emel Akıyız, Rauf İğm Kızı, Ayşe- Oge İriş, Hayri Altazı ve Nevim Altazı'nın kardeşleri, Rukiye Akıyız, Şiada Kızı'nın borgesini, Zeynep ve Can İriş'in halıları, Mehmet Sirkioğlu'nun annesi, Şenur'un kayınvaldesi ve Selin'in babaannesi, Adil Sirkioğlu'nun eşi Hatice Elgiz Sirkioğlu 03 Kasım günü vefat etmiştir. Cenazesi namaz 04 Kasımda Şişli caminde, defin töreni Ayazaga kabristanında yapılacaktır. AİLESİ									
VEFAT Çok sevgili eşim, annemiz, büyükanemiz ve değerli varlığımız, REFİKA TEZMAN'ın (Doğru) ENDER vefat ettiği deyim tesadüf bizi Cenaze merasimi 22 Ocak 2010 Cuma günü (yarın) saat 11:00'de Akıncıcağ Çarşaf Karay Bağlarbaşı Kütüphanesi Müzesi Mezarlığında olacaktır. Eşi: YUSUF TEZMAN Evladları: SEMİHA BALI MERAL HABİB FERİDE - YAZAR ELYAZAR RAŞEL ENDER Yengesi: RIFAT - AYLA BALI SİBEL - CARIK BENSASON EROL - SARIHA HABİB METİN - GİNA ELYAZAR YUSUF ELYAZAR Küçük Torunları: METE, CYNTHIA ve LINDA BALI GÜLA - GÖZ NİMER SELİN BENSASON NELİS ve VEDAT HABİB LARRY ve RACHHEL ELYAZAR TEZMAN, BALI, HABİB, ELYAZAR, ENDER, BİSA, TEZEL, YAKAĞAN, ALAYON, NİMER, BENSASON, PAPO Aileleri Her Güne Allah'tan başta Kur'an-ı Kerim'in okunmasını istiyoruz.				VEFAT Suzan ve Rafael Algranati ile Fortuna ve Henri Hason'un sevgili anneleri, Moris ve Gerzon Algranati'nin babaanneleri, Alber, Moris ve Rafi Hason'un anneanneleri, sevgi dolu yıllık meleşimiz : BULA ALGRANATI BİRTAN vefat etmiştir. Cenazesi bugün 20 Eylül 2007 Perşembe günü saat 13.30'da Altındağ Müzesi Kabristanlığından kaldırılacaktır. AİLESİ									
VEFAT/ BAŞSAĞLIĞI Şirket çalışanlarımızdan SERTAN YAĞŞI'yi kaybetmiş olmamız derin üzüntümüzü yayıyor. Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz. SAYSİS BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ TİC.LTD.ŞTİ				VEFAT VE BAŞSAĞLIĞI Bankamız çalışanlarımızdan Sn. Kadim YILMAZ'ın babası İBRAHİM SÖNMEZ'in vefatını üzüntüyle öğünürken bulduğumuzuz Merhuma Tanrı'dan rahmet, kederli ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz. TAKASBANK İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.									
TEŞEKKÜR 19 Temmuz 2008 tarihinde Ebediyete intikal eden değerli insan, sevgili babamız, ABDÜLKADİR YAŞAR'ın tedavisi sırasında her daim takibi yapan ve ilgilerini esirgemeyen, Tıbbi (Onkoloji) - İç Hastalıkları (Uzm.) Sn. Prof. Dr. Adnan AYDINER'e Ekim, Özet Dal Merkezi'nde çalışan fedakar hemşirelerine, ve idari personeline, Sn. Doç. Gülbeğaz Ham'm'a American Hastanesi 5. kat çalışanlarına, Bakırköy Anabatem Hastanesi Sn. Dr. Şüha Altazer'e ve 10. kat çalışanlarına, Hastane ziyaretinde bulunarak ve cenaze törenine gelecek, telefon ve faksa desteklerini esirgemeyen tüm dostlarına, arkadaşlarına ve aile fertlerimize sonsuz teşekkürlerimizi sunarız . EVLATLARI Semih - Alper													

SAYFANIN YÜKSEKLİĞİ 52,5CM

Şekil 2.1: İlan sayfası ve sütunlara bölünmesi

Şekil 2.3: Farklı düzenlenmiş örnek ilan sayfaları

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda İlan ve Reklam sayfası hazırlamayı öğreneceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Sayfaya girecek metinleri inceleyiniz ve seçiniz.	➤ Değişik gazetelerin ilan sayfalarını inceleyerek, elinizdeki ilanlarla karşılaştırın.
➤ Sayfaya girecek görsel malzemeyi inceleyiniz ve seçiniz.	➤ İlanlara uygun görsel seçiniz.
➤ Çalışılacak alanı belirleyiniz.	➤ Değişik gazetelerdeki ilan sayfalarındaki ölçüleri inceleyiniz.
➤ Sayfayı plan kâğıdına çiziniz.	➤ Tasarım öncesinde mutlaka elle taslak hazırlayınız..
➤ Yeni proje açınız.	➤ Gazete tasarım programı kullanınız.
➤ Sayfayı gazete sayfası olarak yapılandırınız.	➤ Sayfayı oluştururken gazetelerden benzer sayfaları inceleyiniz.
➤ Sabit yerleri oluşturunuz.	➤ Logo, Bölüm başlığı, sayfa numarası, tarih, çizgiler, ilan/reklâm, vb.
➤ Metinleri yerleştiriniz.	➤ Verilen ana metne sadık kalın. ➤ Bu metinden yararlanarak, spotlar yazıp kullanabilirsiniz.
➤ Görsel materyalleri yerleştiriniz.	➤ Konu ile ilgili farklı görsel materyaller temin ederek kullanabilirsiniz.
➤ Başlıkları yerleştiriniz.	➤ Değişik denemeler yapmaktan çekinmeyin.
➤ Sayfayı kontrol ediniz.	➤ Çalışmanızı belli aralıklarla kaydediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetimizde standart gazete sayfası ebatlarında bir seri ilan sayfası hazırlayalım.

Aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda verilen bilgilerden ve iş ilanı örneklerinden yararlanarak, tek sayfalık bir seri ilan sayfası tasarlayınız.

Açıklamaları dikkatli bir şekilde okuyunuz

- Sayfamız küçük iş ilanlarından oluşacaktır. Verilen küçük ilan örneklerinin yanında, kendi oluşturduğunuz ya da başka hazır ilanlardan da yararlanabilirsiniz. Hazır ilanlar için gazetelerin pdf sayfalarından ya da OCR programlarından yararlanabilirsiniz.
- Gazetelerin iş ilanları sayfalarından yararlanarak aşağıdaki örnek ilan metinler gibi ilan metinleri oluşturunuz.
- **Örnek Metinler**
 - *BİLGİSAYAR*
ABARTMIYORUZ! Kurs'tan işe yerleştirmeli, grafikerlik, web, tasarım, autocad kursları (işe yerleştirmelerimiz ücretsizdir) 0.212.512 55 50
 - *BİLGİSAYAR bölümüne tecrübeli satış elemanı alınacaktır. KARMA BİLGİSAYAR 0.212.232 30 40*
 - *AŞÇI*
FİRMAMIZDA çalışacak Bayan Aşçı aranıyor. Orhanlı/ Tuzla 0.212.303 20 25
 - *TEKSTİL Firmamıza Bayan Aşçı Yardımcıları Alınacaktır. Bayrampaşa 0212 212 52 20*
 - *GIDA ELEMANI*
TECRUBELİ kasap elemanı alınacaktır. 0.212.220 02 05
 - *ELEMANALINACAKTIR*
ŞİRKETİMİZİN Anadolu yakasında yürütmekte olduğu; SU Sayaçlarını Okuma ve Fatura Dağıtım işinde çalıştırılmak üzere;10- 35 yaş arası, LİSE veya dengi okul mezunu, BAY eleman alınacaktır. BU özelliklere sahip isteklilerin vesikalık 1 adet fotoğraflarıyla,(Doğancılar Parkı alt tarafındaki) Halk Cad. 30/2,ÜSKÜDAR, adresimize müracaatları duyurulur.
- Farklı kategoriler oluşturabilirsiniz.
- Sayfamızda genişlikleri 4 sütun olmak üzere yükseklikleri 22 cm, 15 cm ve 8 cm olan 3 adet renkli ilan bulunmaktadır. Bu ölçülere uygun 3 adet renkli ilanı kendiniz hazırlayınız. İlanların içeriği, sayfanın içeriğine uygun olmalıdır.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri evet ve hayır kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kullanacağınız ölçüleri, yaygın kurallar çerçevesinde belirlediniz mi?		
2. Yararlanacağınız stilleri oluşturabildiniz mi?		
3. İlan organizasyonunu yaptınız mı?		
4. Sayfayı yapılandırarak, planınızı oluşturabildiniz mi?		
5. İlanları, organizasyona göre sayfaya yerleştirebildiniz mi?		
6. Sayfanın çıktısını alarak kontrol edebildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Belli ölçüleri de gözeterek başlık yazabilecek ve haberi yeniden düzenleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Günlük gazetelerin büyük ilan bulunan sayfalarını ve küçük haberlerin yer aldığı bölümlerini inceleyiniz. Haberleri dikkatli bir şekilde okuyarak, haberin başlığını değerlendiriniz. Siz olsaydınız farklı bir başlık kullanır mıydınız?
- Başlığınız ne olurdu. Örnekleri arkadaşlarınızla ve öğretmeninizle paylaşınız.
- Aynı haberleri diğer gazetelerden ya da internetteki haber sitelerinden bularak, metinleri ve başlıkları karşılaştırınız. Başarılı bulduğunuz çalışmalarını arkadaşlarınızla ve öğretmeninizle paylaşınız.

3. VERİLEN ÖLÇÜLERE GÖRE BAŞLIK ÇIKARMA VE HABERİ DÜZENLEME

Sayfa düzenleyicilerinin en sık yaptıkları işlerden biri de gelen haberlere uygun başlık çıkarmak ve verilen ölçülere uygun bir şekilde haberi yeniden düzenlemektir.

Bir habere başlık koymak, size bu aşamada oldukça kolay gözükebilir. Ancak söz konusu sayfa düzenlemesi olduğunda başlığın, bildiğiniz özelliklerine gazetenin mizanpaj kurallarından kaynaklanan bazı biçimsel (sıra / vuruş sayısı) özellikler de eklenmektedir.

Tüm bunlara bir de sınırlı zamanı eklediğinizde, karşınızdaki problemi çözmek için ciddi bir uzmanlık ve deneyim gerektiği ortaya çıkmaktadır (Örneğin haberleri girdiğiniz bölümdeki bütün haber başlıkları, iki sıra olacak ve vuruş sayıları birbirine yakın olacak şekilde çalışmak zorunda kalabilirsiniz.).

Aynı sorun, haberi yeniden düzenlemede de daha zor bir şekilde karşınıza çıkmaktadır. Size verilen haber metni ile sizin haberi yerleştireceğiniz alan arasında çok ciddi farklar bulunabilir. Bu durumda haberleri verilen alana sığdıracak şekilde yeniden düzenlemeniz gerekecektir. Burada da başlıktakine benzer bir şekilde, bazı biçimsel sınırları da gözetmek zorunda kalabilirsiniz. Başlıktan daha zor olduğu ilk bakışta anlaşılabilir bu çalışmanın altından kalkabilmek de ciddi bir uzmanlık ve deneyim gerektirmektedir.

Tekrara düşmemek için habere başlık yazma, haber yazımı, haber yazma teknikleri ve haberi yeniden yazma gibi konulara girmeyeceğiz. Ancak çalışmanın sağlıklı yapılabilmesi için bu konularda elinizdeki modülün “Metinlerin Düzenlemesi (1.1.3.1.)” başlığı altında verilen bilgileri ve ilgili diğer modülleri, tekrar gözden geçirmeniz gerekmektedir.

Uygulama faaliyetimize geçmeden önce, bu konuda verilen görevlerin altından kalkabilmek için haber yazma bilgisi yanında, deneyimin de çok önemli olduğunu tekrar vurgulamak istiyoruz. Bu nedenle konuyla ilgili çalışmalarınız modülle sınırlı kalmamalı, pratiğinizi geliştirmek için bol bol yeniden yazma çalışması yapmalısınız.

Size fikir vermesi açısından, benzer nitelikteki sayfa örneklerini inceleyiniz. İnceleme çalışmalarınızı modüldeki örneklerle sınırlı tutmayınız.

Bisiklet Şenliği RENKLI GEÇTİ

“3. Temiz Keçiören Çevre Eylem Günü TÜKÇEV Bisiklet Şenliği” yoğun katılımla gerçekleştirildi. Keçiören Belediyesi'nin evsahipliğinde gerçekleştirilen etkinlik renkli görüntülere sahne oldu.”

KENAN ERGEN

Ovacık Kent Ormanı'nda “3. Temiz Keçiören Çevre Eylem Günü TÜKÇEV Bisiklet Şenliği” düzenlendi. Çeşitli aktivitelerin ve yarışmaların düzenlendiği şenlikte, bolca ödül verildi. Bisiklet Şenliği, Ankara Kalesi'nden bisikletleriyle şehir turuna çıkan bisikletçilerin Ovacık Kent Ormanı'na gelmesiyle başladı. Keçiören Belediye Başkanı Mustafa Ak, bisikletçilere yol boyunca eşlik etti.

BAŞKAN AK'TAN TEŞEKKÜR

Keçiören Belediye Başkanı Mustafa Ak, Keçiören'in Ankara'nın en temiz ilçesi olduğunu belirterek, “Tüm bunlar sizlerin katkısıyla oluyor. Keçiören bizim evimiz gibidir. Herkesin buraya sahip çıkması lazım” dedi. Çevre Çiçekleri Hareketi'ndeki çocuklara teşekkür eden Başkan Ak, “Temizlik ve çevre konusundaki

çalışmalarımız meyvelerini vermeye başladı. 3. dönem çevre çiçeklerini yetiştiriyoruz. Buradan yetişen miftetçilerimiz çevresindeki herşeye sahip çıkmalı. Hep beraber sahip olup, sahip çıkıyoruz. Şenliğin yapıldığı bu alan Ankara'da en büyük kent ormanı olacak. Burada piknikler yapılacak, bisikletler sürülecek. İnsanların aktif olarak kullanabilecekleri bir yer olacak. İnsanların nefes alabilecekleri bir mekan oluşturmak istiyoruz. Bu alanın tanıtımı için buraya seçtik.

ÖDÜLLER VERİLDİ

Dr. Yıldız Yağınlar İlköğretim Okulu ritim grubu, şenlikte küçük bir konser verdi. Okul öğrencileri konserle atıldıkları yapıtkları müzik aletlerini çalarak çevre

mesajı verdi. Bisiklet grubuyla gelen Ankara Sine-i Sanat Anıtı'ndan ASSA isimli robot şeklindeki bisikleti vatandaşlardan yoğun ilgi gördü. Yerdeki bir çöp kimsenin tavsiyesi olmadan atık kutusuna atan 5 yaşındaki Berfin Deniz isimli küçük çocuğu Keçiören Belediye Başkanı Mustafa Ak tarafından bisiklet hediye edildi. Protokol üyeleri daha sonra yarışmalarda dereceye giren çevre müftetçilerine derecelerine göre laptop, bisiklet, mp3 gibi hediyeler verildi. Mustafa Ak ve beraberindekileri daha sonra bisiklet firmaları ve gruplar tarafından açılan tanıtım standlarını gezdiler. Başkan Mustafa Ak ve Keçiören Kaymakamı Mustafa Gülter bisiklete bindi. Büyükşehir Belediyesi Kent Orkestrası da şenlikte konser verdi. Tiyatro gösterilerinin yapıldığı ve oyun alanlarının kurulduğu şenlikte çocuklar keyifli bir gün geçirenkey doyusya eğlendiler. Şenlikteki çocuklara Keçiören Belediyesi tarafından pamuk şeker dağıtıldı. Alına kuru-

lan parklarda düzenlenen yavaş bisiklet sürme yarışması ise renkli görüntülere sahne oldu. Yaklaşık 500 kişinin bavyandığı yarışma oldukça çekimneli geçti. Yarışmanın sonunda dereceye girenlere 30 bisiklet hediye edildi. Yarışmacılara hediyeleri Başkan Mustafa Ak tarafından verildi. Şenlik, katılımcıların hatıra fotoğrafı çekimlerinin ardından sona erdi.

KİMLER KATILDI?

Bisiklet Şenliği'ne Keçiören Belediye Başkanı Mustafa Ak, Çevre ve Şehircilik Bakanığı Müsteşar Yardımcısı Sedat Katoğlu, Keçiören Kaymakamı Mustafa Gülter, Ak Parti Keçiören İlçe Başkanı Bülent Yağmur, TÜKÇEV (Tüketsen ve Çevre Eğitimi Vakfı) Başkanı Beyhan Aslan, Ankara Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Kasım Kayhan, Belediye Başkanı Yardımcıları, Meclis Üyeleri, Porsembe Akşamı Bisikletçileri (PAB), Bisikletli Yaşam Derneği üyeleri ve çok sayıda vatandaş katıldı.

Resim 3.1: Yarım sayfaya haber ve başlık yerleştirme

Resim 3.2: Farklı büyüklüklerdeki alanlara başlık ve haber metni yerleştirme şekilleri

Malzemeler Kütahya'dan yemekler Arif Bey'den

Arif Bey kofte'nin adını alıncaya kadar sadece kofte yaptığını düşünmeyin. Bu restoranda Hürrem Sultan kebabından padisah hoşafına her şey var. Yemeklerde kullanılan tüm malzemeler ise Kütahya'dan getirtiliyor.

STAR
YILDIZ KÜLTÜRÜNÜN ÇEVRESİ

Lezzetin Birlikçisi
İNCI DONDAS

Malzemeler Kütahya'dan yemekler Arif Bey'den

Arif Bey kofte'nin adını alıncaya kadar sadece kofte yaptığını düşünmeyin. Bu restoranda Hürrem Sultan kebabından padisah hoşafına her şey var. Yemeklerde kullanılan tüm malzemeler ise Kütahya'dan getirtiliyor.

Malzemeler Kütahya'dan yemekler Arif Bey'den

Arif Bey kofte'nin adını alıncaya kadar sadece kofte yaptığını düşünmeyin. Bu restoranda Hürrem Sultan kebabından padisah hoşafına her şey var. Yemeklerde kullanılan tüm malzemeler ise Kütahya'dan getirtiliyor.

Resim 3.3: Reklam ilanı ile birlikte yarım sayfa alana başlık ve metin yerleştirme

Endonezyalıları'a balık tarifi Trilye'den

Tam bir balık sevdalısı olan Trilye Restaurant sahibi Süreyya Özmez, Endonezyalıları'a da balık tarifi verdi. Özmez'in iki balık tarifi, Endonezya'da en çok okunan dergilerden biri olan "Indonesia Tatler" da yer aldı.

Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki kariyerini bırakarak, restoran sektörüne adım atan Süreyya Özmez, Trilye'yi 2002 yılında açtı.

Yıllardır Ankara'da balık yemeğinden Süreyya Özmez, kendisini dünyaya tanıtmaya devam ediyor. 10 yıl önce hizmete açtığı Trilye Restaurant'la lezzetli balıklar ve birbirinden farklı yemek tariflerini Ankara'da sunan Özmez, son olarak Endonezya'nın en çok okunan dergilerinden biri olan "Indonesia Tatler" in sayfalarında yer aldı.

SEVA AKBAŞ

Lukito'yu eski Endonezya Büyükelçisi Aydın Evrigen ve eşi Meltem Evrigen ile birlikte Trilye'de ağırladı. Ülkesinde de deniz ürünlerine çok meraklı olan Lukito, Trilye'deki sunumlarından ve Türkiye denizlerinin lezzetli ürünlerinden çok etkilendi.

İKİ BALIK TARIFI VERDİ

Dergisinde dünyaca ünlü sefelin tariflerine yer veren Maria Lukito, Trilye'den de iki yemek tarifi aldı. Özmez, Endonezyalıları için balık bastırması ve sipariş yapıldığında barbunya uzgara tariflerini hazırladı. Dergide ayrıca Süreyya Özmez'in öz geçmişi ve balık dünyasındaki başarılarından da söz edildi.

ZİYARETTE TANIŞTI

Derginin genel yayın yönetmeni Maria Lukito, Ankara'ya yaptığı bir ziyarette Trilye'yle tanıştı. Süreyya Özmez,

Süreyya Özmez

HERKESE TRILYE'Yİ ÖNERİYOR

Endonezya'nın iş dünyası dergisi Globe Asia'nın yayınladığı "Endonezya'nın en güçlü 99 kadın" listesinde yer alan Maria Lukito, yazısında Türkiye'ye yolu düşen lezzet dâkikünü gezginlerine de Ankara'ya uğrattı. Trilye'de deniz ürünlerini denemelerini önerdi.

Dünyaya adını duyurdu

DAHA önce birçok kez dünya basında yer alan Trilye Restaurant, Türk basında da sıkça adından söz ettiren bir balıkçı. Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki kariyerini bırakarak, restoran sektörüne adım

astında ailesinin de geçmişiye dayanıyor. Balıkçı bir aileden gelen Özmez, Biga'nın Kemer Köyü'nde dünyaya geldi. Türkiye'nin ilk balık fabrikasının da anneannesinin kızıdır. Ailesinde her-

Resim 3.4: Belirlenen alana haber yerleştirme ve başlık oluşturma

Testereli katile ceza tavanından

Münevver cinayetinde hâkim 'iyi hal' indirimi yapmadı, en üst ceza verdi

CEM GARİPOĞLU
24 YIL

'ÇOCUK' DİYE
Kadın hâkim, Münevver Karabulut'u öldüren Cem Garipoğlu'na ağırlaştırılmış müebbet verdi. Yaşı 18'den küçük olduğu için ceza 24 yıl hapse çevrildi.

'İŞTE ADALET BU'
Cezanın 3'te 2'sini yatacak olan Garipoğlu "Pismanım" dedi. Karabulut'un annesi sevinçten ağlarken, babası "İşte adalet bu" diye bağırdı. 31'de

2.5 YILDA KARAR

BABA: BERAAAT
AKLANDI
Nida Garipoğlu cinayeti işliyerek emekle suçlanıyordu. Mahkeme suçsuz buldu.

ANNE: 3 YIL
YATAKAK
Yargıtay onarsa Tülay Garipoğlu suçluymuş kayırmaktan 16 ay yatacak.

AMCA: 3 YIL
YATAKAK
Yargıtay onarsa Hayyam Garipoğlu da 'kayırmak'tan 16 ay yatacak.

2, yıl 3 ay 3 gündür hapsede olan Garipoğlu (18), 13 yıl 8 ay 27 gün daha yatacak. 32 yaşında cezaevinden çıkacak.

32'sinde çıkacak

Resim 3.5: Belirlene alana yazı ve başlık yerleştirme

Suriye'de halk zafere çok yakın

Başbakan Erdoğan, dün Ankara'ya gelirken Cumhurbaşkanı İsmet Yılmaz ve MHP Lideri Mustafa Erhan'ın çağırışıyla Suriye'de halkın zafere çok yakın olduğunu söyledi. Suriye halkı zafere her zamankinden daha yakındır. » 22. sayfa

Tankları imha ettiler

Büyük Suriye Ordusu, önceki gün Suriye'de askerlerin imha ettiği tankları imha etti ve istihbaratı yaydı.

Denetimci kürüleri yapıyor

Kürt sivil savaşına geçildi. Türkiye'nin yakın Kobani, Afrin, Derik, Amuda ve El Ayn'da sivil devlet kurumlarını ele geçiren Kürt bayrakları astı. Güç çabalarının derinleştiği bölgede ölümler her yönünden telen ediyor.

İran bağlantısı kesiliyor

Wall Street Journal gazetesi, ABD Yönetimi'nin Esad rejimini güç kullanarak dışlamak için "gizli ama somut bir çaba" başlattığını yazdı. "Amerikalı casuslar Suriye'nin İran ile bağlantısını kesmek için çalışıyor" dedi. » 22'de

Halep Baskonsolosu Ankara'ya çağırıldı

Suriye'deki son gelişmeler üzerine Türkiye'nin Halep Baskonsolosu Adnan Kocak, Ankara'ya çağırıldı. Kocak'ta ve personelin bulunduğu konvoyu dün saat 11.30'da hıçır sesleriyle karşılamadan Karakapı/Carablas sınır kapısından Türkiye'ye göndürdü.

Suriye'den Halepçe tehdidi

Suriye'den Halepçe tehdidi.

0 CAMİYİ GEZDİM İYİ İŞÇİLİK

Sölemaniye'ye gitince "neyse" diyorsun. Süleymaniye'ye gitince şöyle bir sersemliyorsun. Atagebil dediği Mimar Sinan Camii'ne gitince ise yeni yapılmış inşaat kolonları ve kubbelerle dolu caminin ortasında kalıp "iyi bir işçilik çıkarmışlar" diyorsun. Ötesi yok. » 6'da

MEHMET AĞAR Ezan sesini duysun diye özel hoparlör

Aydın'ın Yedigöller ilçesindeki müstahfisi Mustafa Aydın, Ağrı'nın da kaldığı cezaevi yönetiminden gelen istek üzerine, bu tür istekleri yerine getiren özel sesli hoparlörleri müstahfisi için cezaevi yakınına kurdu. » 25. sayfa

KAMPLAR İÇİN 200 MİLYON LIRA HARCADIK

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 11 Haziran itibarıyla 27 bin 946 Suriyeli sığınmacıların bulunduğu kamplara yaklaşık 200 milyon lira harcadığını söyledi. Şimşek, "Hayat'a 67 milyon 450 bin, Gaziantep'e 15 milyon, Gaziantep'te 14 milyon 800 bin, Kilis'e 78 milyon 341 bin lira gönderdik" dedi. » 10

Öldürme kastını yoktu

Yattığı hastanede bulunan Erolun Fatih Pakcan'ın başkötü olarak öldürülmesiyle ilgili soruşturmanın başkanı Nihal Ahmet Tayan, teslim oldu. "Öldürme kastım yoktu. Ben de yaralandım." » 3. sayfa

Defne'ye kahraman aramıyor

Defne Kurban 2 yaşında ve 1.5 yıldır lösemi tedavisini görüyor. Simdi kanserli olmak için tek çareyi ilaç almak. Babası Mehmet Kurban, uygun ilaç sosyal paylaşımla bulmaya çalışıyor. » 29'de

HASAR RAPORU DEĞİŞTİRİLDİ

Van polisi dün saat 04.00'te İl Afet Acil Durum Müdürlüğü'ne AFAD hasar raporunu değiştirildiği bildirildi. Çalınan personelin evlerine girişim düzenlendi.

Van'da AFAD'a rüşvet baskını

Çeçen yil meydanına gelen bir derinde basar gören binialardan 38 tane raporlarını rüşvet karşılığında değiştirildiği iddiasıyla 10 kişi gözaltına alındı. » DHA » 9'da

Koyun olsam bile

Hayat bizi nereye getirdi. Dün helikopterimizin düştüğünü öğrendince içimden bir ses, "İspahali düştü mü?" dedi. Suriye sınırındaki uçaklarımız da düştü mü? Tercih etmez miydik? Ne dir bu kötü duygu? "Keşke düşmeseydik" diye düşünmeden önce, "Keşke düşseydik" dedirten bize? Barış çünkü uçaklarımızın düşürülmesi adımıya gidiyor. Dün fark ettim ki, sizimde daha da kötü bir duygu geliyor. Onu da anlatayım. » 25

Hava daha da sıcak olacak

Meteoroloji geçen gece kuvvetli bir sıcak hava dalgası için uyardı. Sıcaklık 10 derece artacak. Hafta sonuna kadar ülke genelinde etkili olacak.

2012 Üniversiteler Buluşmaları

Buğün sizleri 14. sayıya YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ ile buluşturuyoruz.

Resim 3.5: Farklı büyüklükte verilen alanlara haber yerleştirme ve başlık oluşturma

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda verilen ölçülere göre başlık çıkarma ve haberi düzenleme yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Sayfaya girecek metinleri incelemek ve seçiniz	➤ Değişik gazetelerin ilan sayfalarını inceleyerek, elinizdeki ilanlarla karşılaştırın.
➤ Sayfaya girecek görsel malzemeyi inceleyiniz ve seçiniz.	➤ Başlıklara uygun görsel seçiniz.
➤ Çalışılacak alanı belirleyiniz.	➤ Değişik gazetelerdeki ilan sayfalarındaki ölçüleri inceleyiniz.
➤ Sayfayı plan kâğıdına çiziniz.	➤ Tasarım öncesinde mutlaka elle taslak hazırlayınız..
➤ Yeni proje açınız.	➤ Gazete tasarım programı kullanınız.
➤ Sayfayı gazete sayfası olarak yapılandırınız.	➤ Sayfayı oluştururken gazetelerden benzer sayfaları ilceleyiniz.
➤ Sabit yerleri oluşturunuz.	➤ Logo, Bölüm başlığı, sayfa numarası, tarih, çizgiler, ilan/reklâm, vb.
➤ Metinleri yerleştiriniz.	➤ Verilen ana metne sadık kalın. ➤ Bu metinden yararlanarak, spotlar yazıp kullanabilirsiniz.
➤ Görsel materyalleri yerleştiriniz.	➤ Konu ile ilgili farklı görsel materyaller temin ederek kullanabilirsiniz.
➤ Başlıkları yerleştiriniz.	➤ Değişik denemeler yapmaktan çekinmeyin.
➤ Sayfayı kontrol ediniz.	➤ Çalışmanızı belli aralıklarla kaydediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetimizde, habere başlık yazma ve verilen haberleri belirli bir alana sığdırabilmek için yeniden düzenleme çalışması yapalım.

Aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda verilen bilgilerden ve haberlerden yararlanarak bir gazete sayfası hazırlayınız.

Açıklamaları dikkatli bir şekilde okuyunuz.

- Sayfanın sol altına dayalı genişliği 28 cm, yüksekliği 40 cm boyutlarında bir reklâm ilanı yer almaktadır. Verilen ölçülere göre bir reklâm ilanı tasarlayın.
- İnternet ortamından bulacağınız 4 habere başlık yazarak, bu sayfaya sığabilecek şekilde düzenleyeceksiniz.
- Haberlerin iki tanesi için görsel malzeme temin ederek, kullanmanız gerekmektedir.
- Haberlere uygun resim kullanınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri evet ve hayır kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kullanacağımız ölçüleri yaygın kurallar çerçevesinde belirlediniz mi?		
2. Yararlanacağınız stilleri oluşturabildiniz mi?		
3. Haberleri hangi sıraya göre vereceğinizi belirleyebildiniz mi?		
4. Haberlere uygun görsel materyal temin edebildiniz mi?		
5. Haberleri ve görsel malzemeleri yaptığınız plana göre sayfaya yerleştirebildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Haber seçimi yaparak, genel özelliklerine ve içeriğine uygun arka sayfa tasarlayabilecektir

ARAŞTIRMA

- Günlük gazetelerin arka sayfalarını, içerik ve düzenleme açısından inceleyiniz.
- Tespit ettiğiniz ortak özellikleri not ederek, beğendiğiniz örnekleri arkadaşlarınızla ve öğretmeninizle paylaşınız.
- Bazı gazetelerde tartışmalara rağmen devam eden ‘arka sayfa güzeli’ uygulaması konusundaki görüşleri araştırınız. Konuyu sınıf ortamında, arkadaşlarınızla tartışınız.

4. ARKA SAYFA

Bir gazetenin kendine göre bir sunuş biçimi geliştirmeye çalıştığını ve bu bütünlük içinde her sayfanın kendine has özellikleri olduğunu daha önce belirtmiştik. Çeşitli kategorilere ayrılmış sayfalarda yer alan haberler, gazetenin yayın politikası doğrultusunda çarpıcı başlık ve görüntülerle verilmelidir.

Resim 4.1: Arka sayfadaki gazete logosu öndeki logoya göre daha küçük kullanılır.

Gazetelerin arka sayfaları, birinci sayfadan sonra en çok görünen sayfa olduğu için ikinci vitrin olarak nitelendirilebilir. Bu sebeple arka sayfalar hem içerik hem de görsel açıdan oldukça önemlidir.

Ülkemizde daha önceleri yaygın olarak spor haberlerinin vitrini olarak yararlanılan arka sayfalar, hem düzenleme hem de içerik açısından bugün farklı ve eskisine oranla daha çeşitli bir yapıya sahiptir.

Bu çeşitliliğe rağmen, günümüzde yayımlanan gazetelerin arka sayfalarını incelediğimizde, bir takım ortak noktalar tespit etmek zor olmayacaktır.

Her şeyden önce gazetenin logosu, birinci sayfadaki boyutlarından daha küçük olarak sayfada yer almaktadır. Logonun sayfadaki konumu gazeteden gazeteye ya da sayfanın içeriğine göre değişiklikler gösterebilmektedir.

Arka sayfalarda dikkat çeken bir başka özellik de reklâm ilanlarıdır. Gazetenin hemen her sayısında, arka sayfada büyük ölçülerde bir reklâm ilanına rastlamak mümkündür. Bu ilanlar bazen tam sayfa olarak da yer alabilmektedir.

Bazı gazetelerin arka sayfalarında özellikle logoya yakın olarak konumlandırılmış sabit unsurlar (karikatür, hava durumu vb.) bulunmaktadır. Bu unsurlara bazı gazetelerde gelenekselleşmiş olmakla birlikte, tartışmalı

Resim 4.2: Önceleri gazetelerin arka sayfaları spor sayfası olarak kullanılırdı.

Resim 4.3: Arka sayfalarda genellikle geniş reklamlara yer verilir

Resim 4.4: Yerel gazete arka sayfa örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlemleri tamamladığınızda arka sayfa tasarımı yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Sayfaya girecek metinleri incelemek ve seçmek	➤ Değişik gazetelerin ilan sayfalarını inceleyerek, elinizdeki ilanlarla karşılaştırın.
➤ Sayfaya girecek görsel malzemeyi incelemek ve seçmek	➤ Başlıklara uygun görsel seçiniz.
➤ Çalışılacak alanı belirlemek	➤ Değişik gazetelerdeki ilan sayfalarındaki ölçüleri inceleyiniz.
➤ Sayfayı plan kağıdına çizmek	➤ Tasarım öncesinde mutlaka elle taslak hazırlayınız..
➤ Yeni proje açmak	➤ Gazete tasarım programı kullanınız.
➤ Sayfayı gazete sayfası olarak yapılandırmak	➤ Sayfayı oluştururken gazetelerden benzer sayfaları inceleyiniz.
➤ Sabit yerleri oluşturmak	➤ Logo, Bölüm başlığı, sayfa numarası, tarih, çizgiler, ilan/reklâm, vb.
➤ Metinleri yerleştirmek	➤ Verilen ana metne sadık kalın. ➤ Bu metinden yararlanarak, spotlar yazıp kullanabilirsiniz.
➤ Görsel materyalleri yerleştirmek	➤ Konu ile ilgili farklı görsel materyaller temin ederek kullanabilirsiniz.
➤ Başlıkları yerleştirmek	➤ Değişik denemeler yapmaktan çekinmeyin.
➤ Sayfayı kontrol etmek	➤ Çalışmanızı belli aralıklarla kaydediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu uygulamamızda gazete arka sayfası hazırlayacaksınız. Magazin, bilim teknik, sanat ve güncel olaylardan derlediğiniz kısa haberler ile sayfanın ¼ kadar alanına reklamdan oluşan arka sayfa düzenlemesi yapınız.

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri evet ve hayır kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Gazetenize isim vererek, logo geliştirebildiniz mi?		
2. Kullanacağınız ölçüleri, yaygın kurallar çerçevesinde belirlediniz mi?		
3. Yararlanacağınız stilleri oluşturabildiniz mi?		
4. Kullanacağınız haberleri seçerek, konularını belirleyebildiniz mi?		
5. Haberlere uygun görsel materyal temin edebildiniz mi?		
6. Haberleri ve görsel malzemeleri, yaptığınız plana göre sayfaya yerleştirebildiniz mi?		
7. Sayfanın çıktısını alarak kontrol edebildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi gazete sayfası düzenlemenin temel amaçlarından değildir?
A) Dikkat çekmek
B) Görsel karakter kazandırmak
C) İçeriğin önemini vurgulamak
D) Çok sayıda haber girmek
2. Gazetelerde haber metinleri için en çok tercih edilen punto aşağıdakilerden hangisidir?
A) 10
B) 12
C) 14
D) 8
3. Gazetelerde spotlar için en çok tercih edilen punto aşağıdakilerden hangisidir?
A) 10
B) 12
C) 14
D) 8
4. Aşağıdakilerden hangisi gazete sayfa tasarımını belirleyen temel etkenlerden değildir?
A) Gazetenin türü
B) Kullanılan alfabe
C) Gazetenin fiyatı
D) Sanat akımlarındaki gelişmeler
5. Yaygın kural olarak gazetelerde haber başlığı en fazla kaç satır olmalıdır.
A) 2
B) 4
C) 3
D) 1

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

6. Yaygın kurallara göre genellikle dikey çizgilerin, yatay çizgilerin ise puntodan büyük olmamasına dikkat edilir.
7. Sayfayı planlamak ve düzenlemek için öncelikle sayfayı bölmemiz gerekir. Sayfayı bölmek için kullandığımız yatay ve dikey çizgilere adı verilir.
8. Basılacak fotoğraflar, uygun çözünürlükte, siyah beyaz fotoğraflar için grayscale, renkli fotoğraflar için modunda olmalı ve formatında kaydedilmelidir.
9. Gazetelerde harf aralıkları genellikle daraltılır. Çoğunlukla değeri kullanılır.

-
- 10.** Sütunların genişlikleri ve sayıları konusunda bir standarttan söz etmek mümkün değildir. Ancak estetik ve okunulurluk açısından bazı yaygın kurallardan söz edilebilir. Haber metinlerinin cm'den az, cm'den çok olmamasına dikkat edilmelidir.

DEĞERLENDİRME

Verdiğiniz cevapları cevap anahtarı ile karşılaştırarak performansınızı ölçünüz. Bu öğrenme faaliyeti ile ilgili eksikleriniz varsa eksiklerinizi öğrenme faaliyetinden ya da öğretmeninizden yardım alarak giderebilirsiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	A
3	B
4	C
5	C
6	0,3 – 3
7	grid
8	cmyk - tiff
9	-3
10	3,6 – 7,5

DEĞERLENDİRME

Modülü bitirdiniz. Modül sonunda kazanacağınız yeterliği, kazanıp kazanmadığınızı ölçmek amacıyla *çevre, sağlık, spor, bilim-teknik, internet, eğitim, müzik* kategorilerinden birini seçerek, bu konuda güncel gelişmeleri içeren tabloit ebatlarda 4 sayfalık bir gazete hazırlayınız.

KAYNAKÇA

- ŞEKER Mustafa, **Sayfa Düzeni**, Çizgi Kitabevi, Konya, 2004.
- İSTEK Ragıp, **Görsel İletişimde Tipografi ve Sayfa Düzeni**, Pusula Yayınları, İstanbul, 2005.
- UÇAR Tevfik Fikret, **Görsel İletişim ve Grafik Tasarım**, İnkılâp Yayınları, İstanbul, 2004.
- BECER Emre, **İletişim ve Görsel Tasarım**, Dost Yayınları, Ankara, 2005.
- KETENCİ H.F., C. BİLGİLİ, **Görsel İletişim & Grafik Tasarımı**, Beta Yayınları, İstanbul, 2006.